

2^e Bestuursrapportage 2022

Inleiding

De eerste berap liet een vrijwel neutraal tussenresultaat zien in 2022. We wisten ook dat het financieel beeld voor 2022 en latere jaren nog niet compleet was. Deze tweede bestuursrapportage verfijnt het beeld voor 2022. We laten een positief resultaat zien. Het saldo van de begroting 2022 na berap 2 is € 3,1 miljoen voordelig. De meicirculaire is een belangrijke verklaring voor dit positieve effect.

Ook met dit positieve beeld, blijven we kritisch op de inrichting van onze budgetten. Waar we ruimte zien laten we die niet onopgemerkt. Met de kennis van het moment, zijn we realistisch in onze prognoses. Deze berap is daarmee ook een stevige bouwsteen in de programmabegroting 2023. We staan ook als gemeente voor vraagstukken en ontwikkelingen waar we keuzes kunnen maken. We denken dan vooral aan ontwikkelingen als de Omgevingswet of projecten zoals De Wetering. Het landelijk beeld van de ontwikkelingen in de gemeentefinanciën blijft dynamisch. Als gemeente blijven we een stabiele financiële koers varen.

Leeswijzer

In deze inleiding geven we een totaalbeeld, zowel beleidsmatig als financieel. Vervolgens gaan we per thema in op de specifieke afwijkingen. Als er geen afwijkingen te melden zijn in een venster, geven we dit aan. In de tabellen worden de bedragen x € 1.000,- weergegeven. We starten met de beleidsinhoudelijke toelichting. Indien dit aan de orde is geven we informatie over ontwikkelingen met mogelijk financiële en/of beleidsmatige impact. U kunt dit lezen als een risico-inschatting. Bij de financiële afwijkingen brengen we zowel de afwijkingen in de baten als in de lasten in beeld. Afwijkingen kleiner dan € 25.000 op de baten, dan wel de lasten, binnen een venster lichten we niet afzonderlijk toe maar bundelen we onder de noemer “overige afwijkingen”. Het is mogelijk dat de som van “overige afwijkingen” groter is dan € 25.000. Dit wordt verklaard doordat er sprake is van een optelling van diverse kleinere posten.

Tot slot treft u het geactualiseerde overzicht met investeringskredieten aan en een inzicht in het verloop van de reserves.

Beleidsinhoudelijke afwijkingen

Bij de programmabegroting zijn dertig onderwerpen geselecteerd waar in 2022 de aandacht naar uit gaat. De onderwerpen waarvan de status op “oranje” of “rood” staat lichten we in de programma's toe.

Hieronder treft u een totaaloverzicht aan van de onderwerpen met daarbij de actuele status, aangegeven met een kleur:

- De beoogde ontwikkeling loopt op schema.
- Een aantal voorgenomen activiteiten en/of voortgang zijn vertraagd, maar de beoogde ontwikkeling loopt nog wel op schema.
- De beoogde ontwikkeling komt in gevaar.

1.1 Bestuur en organisatie	Status
We faciliteren verschillende vormen van inwonerparticipatie	
Uitvoeren van verkiezingen	
We stimuleren jongeren om zich maatschappelijk actief in te zetten	
We maken gemeentelijk beleid begrijpelijk en toegankelijk	
Speerpunt Organisatieontwikkeling: Uitvoering geven aan het ontwikkelprogramma	

1.2 Dienstverlening	Status
Het leveren van publieksdienstverlening aan onze inwoners	
Zorgen voor een goede verwerking van belangrijke levensgebeurtenissen van onze inwoners zoals geboorte, huwelijk, paspoort, rijbewijs, verhuizing en naturalisatie	
Telefonische bereikbaarheid	
Speerpunt dienstverleningsconcept (onderdeel organisatieontwikkeling)	

1.3 Openbare orde en veiligheid	Status
We bieden een preventieve en accurate, integrale aanpak op overlast en kwetsbare personen.	
We zetten in op het terugdringen van high impact crimes.	
We spannen met onze partners samen tegen ondermijning.	
We vergroten het bewustzijn ten aanzien van brand(on)veiligheid.	

2.1 Onderwijs	Status
We houden toezicht op het openbaar onderwijs	
We zijn verantwoordelijk voor de toeleiding van doelgroeppeuters naar voorschoolse educatie. We borgen het aanbod voor doelgroeppeuters in het geheel van vroeg- en voorschoolse voorzieningen.	
We werken vanuit de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) 2020-2024, waarin een nadrukkelijke link ligt tussen onderwijs en jeugdhulp.	
We creëren een plaats waar de doelgroep (volwassen-educatie) met vragen terecht kan (Taalhuis) en kan worden doorverwezen naar passend aanbod.	
Speerpunt onderwijshuisvesting: De verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen.	

2.2 Sport, cultuur en welzijn	Status
We ondersteunen (sport)verenigingen bij organisatorische en bestuurlijke vraagstukken en het stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid.	
Samen met onze partners faciliteren we inwoners om oplossingen voor gezondheidsvragen zo veel mogelijk in hun eigen omgeving te vinden	
We dragen samen met de bibliotheek er zorg voor dat zij hun functie als lokale toegangspoort tot kennis kunnen behouden	
We zorgen voor een kwalitatief goede basisinfrastructuur van sport- en beweegaccommodaties en voorzieningen	
Speerpunt De Wetering: We vernieuwen de bestaande Wetering tot een nieuw sociaal- en cultureel centrum in Loon op Zand (multifunctioneel karakter).	

2.3 Voorliggende voorzieningen	Status
We borgen een sluitend aanbod van algemene voorzieningen en individueel maatwerk op basis van keuzes in de visie sociaal domein	
We investeren in voorzieningen gericht op preventie, vroegsignalering en zelfredzaamheid	
Speerpunt Visie op het sociaal domein: We geven op hoofdlijnen richting aan de ontwikkelingen van het sociaal domein in de gemeente	

2.4 Maatwerk	Status
We borgen een sluitend aanbod van algemene voorzieningen en individueel maatwerk op basis van keuzes in de visie sociaal domein	
We geven indicaties af die een sobere, doch doelmatige oplossing zijn voor de zorgbehoefte	
We dragen zorg voor een efficiënt georganiseerd systeem voor regiovervoer	
We bieden inwoners een oplossing als er sprake is van problematische schulden	
We bieden onafhankelijke cliëntondersteuning	
Speerpunt Grip in het sociaal domein: Zowel op beleids- als uitvoeringsniveau moeten we met de bestaande middelen creatiever omgaan om de kosten beheersbaar te houden en desondanks toch een passend voorzieningenniveau voor onze inwoners te kunnen blijven garanderen.	
Speerpunt Gedeelde mobiliteit: We bekijken gedeelde mobiliteit in zijn geheel, in samenhang met andere opgaves.	

2.5 Participatie	Status
We begeleiden inwoners naar zo regulier mogelijk werk	
We begeleiden en bemiddelen zodat mensen stappen kunnen zetten naar en op de arbeidsmarkt	
We bieden een plek voor beschut werken	
We moedigen mensen aan om deel te nemen aan sociale, culturele en sportactiviteiten	
We dragen zorg voor een adequaat inburgeringsaanbod	

3.1 Omgeving	Status
We voeren regulier onderhoud uit conform vastgestelde kwaliteitsniveaus in de IBOR-nota 2014-2023.	
We zorgen voor een verkeersveilige inrichting van de openbare ruimte	
We vervangen openbare verlichting door LED-verlichting	

3.2 Duurzaamheid	Status
We stimuleren mensen om beter te scheiden, om minder restafval te maken en zuivere deelstromen aan te leveren	
We voeren regulier onderhoud aan ons rioolareaal uit, conform vastgestelde kwaliteitsniveaus	
We laten onze voorbeeldrol zien als gemeente in het realiseren van wereldwijde klimaatambities	
Speerpunt Voorkomen van restafval	
Speerpunt Onderzoek over de rol van milieustraten als regionale ambachtscentra	
Speerpunt Duurzaamheid: We staan als gemeente voor een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid, klimaatadaptatie en de warmte- en energietransitie.	

3.3 Wonen	Status
We stimuleren woningaanpassingen, nieuwe- en bijzondere woonvormen en transformaties naar wonen in de gemeente We bouwen volgens een gedifferentieerd woningbouwprogramma	
Speerpunt Implementatie omgevingswet: We stomen de organisatie klaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.	

3.4 Economische ontwikkeling	Status
We faciliteren een aantrekkelijk vestigingsklimaat	
We faciliteren stakeholders bij initiatieven die aansluiten bij de economische en toeristisch-recreatieve visie	
We dragen zorg voor een optimale bereikbaarheid van onze toeristisch-recreatieve voorzieningen	
Samen met Natuurmonumenten zetten we in op de verhoging van de kwaliteit van het landschap, de verbetering van de belevingswaarden en de vergroting van de betrokkenheid van belanghebbenden.	

Financieel beeld

We begonnen 2022 met een positief saldo. In de eerste bestuursrapportage rapporteerden we over een groot aantal nadelige effecten als gevolg van onder meer loon- en prijsontwikkelingen. In de tweede bestuursrapportage verwerken we nieuwe inzichten die voor een belangrijk deel ook een rol spelen bij de programmabegroting 2023. De begroting wordt gelijktijdig met deze berap aan de raad aangeboden. In het financieel meerjarenperspectief is een regel opgenomen met het totaaleffect van berap 2022-2, zodat zichtbaar is hoe de berap doorwerkt in de begroting. We beperken ons in deze berap daarom tot het vermelden van het saldo van baten en lasten in meerjarig perspectief. Voor het verloop van het begrotingssaldo voor de periode 2023 – 2026 geeft de programmabegroting een meer representatief beeld.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Meerjarenbegroting 2022-2025	551				
Structureel effect 2 ^e berap 2021	0				
Reeds besloten begrotingswijzigingen	46				
Begrotingssaldo voor 1^e berap 2022	597				
Saldo baten en lasten 1 ^e berap 2022	-598				
Begrotingssaldo na 1^e berap 2022	-1				
Saldo baten en lasten 2 ^e berap 2022	3.101				
Begrotingssaldo na 2^e berap 2022	3.100				

Saldo baten en lasten 2 ^e berap 2022	2022	2023	2024	2025	2026
- Venster 0 Overhead en algemene dekkingsmiddelen	90	51	51	51	51
- Venster 1 Bestuur en dienstverlening	-147	-3	-3	-3	-3
- Venster 2 Gemeenschappen	275	-152	-353	-221	-371
- Venster 3 Omgeving en economische ontwikkeling	391	-145	30	-145	-107
Totale lasten	609	-249	-275	-318	-430
- Venster 0 Overhead en algemene dekkingsmiddelen	2.802	3.569	4.938	5.384	4.516
- Venster 1 Bestuur en dienstverlening	144	0	0	0	0
- Venster 2 Gemeenschappen	-724	-227	-227	-227	-227
- Venster 3 Omgeving en economische ontwikkeling	270	0	0	0	0
Totale baten	2.492	3.342	4.711	5.157	4.289
Saldo van baten en lasten	3.101	3.093	4.436	4.839	3.859

De ogenschijnlijk financiële opgave uit de eerste berap laat hiermee een ander gezicht zien. In de eerste berap gaven we al aan dat de meicirculaire het beeld sterk zal bepalen. Daarnaast laat de toeristische sector het herstel na corona zien, met een toenemend aantal overnachtingen. In de aanloop naar de begroting keken we nog eens kritisch naar de budgetten waar eventuele bijstellingen, al in 2022 mogelijk zijn. In de zomer werd de eindafrekening jeugd 2021 ontvangen.

Venster 0: Overhead en algemene dekkingsmiddelen

Financiële afwijkingen

Th.	Omschrijving	V/N	2022	2023	2024	2025	2026
0.1	Overhead	V	66	51	51	51	51
0.5	Financieringsfunctie	N	-226	0	0	0	0
0.6	Overige algemene dekkingsmiddelen	V	250	0	0	0	0
	Totaal lasten	V	90	51	51	51	51
0.1	Overhead	V	56	0	0	0	0
0.2	Lokale heffingen	V	758	609	624	639	655
0.3	Algemene uitkering	V	1.950	2.930	4.284	4.715	3.831
0.5	Financieringsmiddelen	V	38	30	30	30	30
	Totaal baten	V	2.802	3.569	4.938	5.384	4.516
	Saldo venster 0	V	2.892	3.620	4.989	5.435	4.567

Toelichting op de financiële afwijkingen

Lasten

Lasten

Omschrijving		Bedrag	
Thema 0.1 Overhead			
S	Archief Ter bevordering van het zaakgericht werken en het verder digitaliseren van de archieven maken archieven de overgang naar het e-depot. Dit is een digitaal archief waar informatie van alle ministeries en organisaties binnen de (rijks)overheid die landelijk opereren en van overheidsinstellingen die hun archieven overdragen aan de Regionaal Historische Centra wordt bewaard. Tot op heden was de gedachte dat deze ontwikkeling de kosten voor het archief structureel zou verhogen. De laatste inzichten zijn dat er sprake is van een eenmalige (grotere) investering om aan te sluiten en dat daarna de bijdrage aan het regionaal archief structureel verlaagd wordt. De aansluiting op het e-depot is een keuze in de begroting voor het jaar 2024. In ieder geval kan structureel het budget wordt afgeraamd naar de huidige bijdrage aan het regionaal archief.	V	25
I	Interne verrekening uren Onze eigen ambtelijke inzet in het project Omgevingswet wordt intern verrekend. De ruimte die hierdoor ontstaat kan worden gebruikt om capaciteit in te zetten in het reguliere proces om daarmee ook de werkvoorraden te beheersen. Dit is een neutrale verrekening.	N	-56
I	Verwerking kapitaallasten Deze bijstelling komt doordat op basis van begrotingsrichtlijnen op lopende investeringen 50% van de kapitaallasten worden geraamd, terwijl er in de werkelijkheid pas wordt afgeschreven vanaf oplevering/ingebruikname van de investering.	V	94
S	Overige afwijkingen	V	3
Thema 0.5 Treasury			
I	Treasury Lagere rentekosten.	V	50
I	Rente kapitaallasten	N	-276
Thema 0.6 Overige algemene dekkingsmiddelen			
I	Maatwerkbudget Corona Ten tijde van corona zijn via regelingen, mogelijkheden geboden om er voor te zorgen dat het verenigings- en welzijnsleven de coronaperiode zouden doorkomen. Aan het begin van het jaar resteerde nog € 249.734. Corona heeft ogenschijnlijk een plaats gekregen in de samenleving. De aanleiding voor de regelingen en om het budget levend te houden zijn vervallen.	V	250

Baten

Omschrijving			Bedrag	
Thema 0.1 Overhead				
I	Interne verrekening uren Onze eigen ambtelijke inzet in het project Omgevingswet wordt intern verrekend. De ruimte die hierdoor ontstaat kan worden gebruikt om capaciteit in te zetten in het reguliere proces om daarmee ook de werkvoorraden te beheersen. Dit is een neutrale verrekening.	V	56	

Thema 0.2 Lokale heffingen			
I	Werkelijke opbrengst OZB De aanslagen OZB, zoals deze in 2022 zijn opgelegd, laten een hogere opbrengst zien dan verwacht.	V	90
S	Toeristenbelasting Uit de voorlopige aangiften 2022 is gebleken dat de toeristische sector, de coronaperiode achter zich heeft gelaten. De verwachte aantallen overnachtingen is gestegen en leidt tot een structurele bijstelling van de opbrengst.	V	659
S	Overige afwijkingen	V	9
Thema 0.3 Algemene uitkeringen			
S	Ontwikkeling algemene uitkering In deze berap verwerken we de ontwikkelingen in de algemene uitkering op basis van de raadsinformatiebrieven meicirculaire	V	1.405
I	Energietoeslag Compensatie van de aanvullende energietoeslag. De lasten zijn toegelicht in venster 2.	V	545
Thema 0.5 Treasury			
S	Dividend Jaarlijks ontvangt de gemeente dividend van de BNG. Het verloop door de jaren heen is wisselend. Over de periode 2017 – 2022 is gemiddeld € 88.730 dividend ontvangen. In 2022 was dit een bedrag van € 95.500.	V	38

Venster 1. Bestuur en dienstverlening

Beleidsinhoudelijke afwijkingen

Dienstverlening

De visie op dienstverlening is uitgewerkt en de opgaven zijn duidelijk waarlangs de verbeteringen ingezet kunnen worden. De werving en Selectie van een adviseur dienstverlening is helaas na meerdere pogingen niet geslaagd en is tot eind 2022 stilgelegd. Met beperkte inhuurcapaciteit worden enkele verbeteringen ingezet.

Financiële afwijkingen

Th.	Omschrijving	V/N	2022	2023	2024	2025	2026
1.2	Dienstverlening	N	-43				
1.3	Openbare orde en veiligheid	N	-104	-3	-3	-3	-3
	Totaal lasten	N	-147	3	3	3	3
1.3	Openbare orde en veiligheid	V	101				
1.99	Mutaties reserves taakveld 1	V	43				
	Totaal baten	V	144	0	0	0	0
	Saldo venster 1	N	3	3	3	3	3

Toelichting op de financiële afwijkingen

Lasten

Omschrijving	Bedrag
Thema 1.2 Dienstverlening	
I Verbeterplan burgerzaken Voor het verbeterplan Burgerzaken bleef in 2021 een bedrag over van € 43.000. Dit bedrag is in de algemene reserve blijven zitten. Dit geld is in 2022 nodig voor de uitvoering van het verbeterplan voor 2022.	N -43
Thema 1.3 Openbare orde en veiligheid	
I Crisisnoodopvang asielzoekers Van 15 juni tot en met 29 juni richtten we in de Wetering een Crisisnoodopvang in voor de opvang van asielzoekers. De kosten die we hiervoor maakten vergoedt het Rijk integraal.	N -101
S Overige afwijkingen	N -3

Baten

Omschrijving	Bedrag
Thema 1.3 Openbare orde en veiligheid	
I Crisisnoodopvang asielzoekers Van 15 juni tot en met 29 juni richtten we in de Wetering een Crisisnoodopvang in voor de opvang van asielzoekers. De kosten die we hiervoor maakten vergoedt het Rijk integraal.	V 101
Thema 1.99 Reserves venster 1	
I Onttrekking algemene reserve Onttrekking aan de algemene reserve voor de gereserveerde gelden van het verbeterplan burgerzaken. De lasten zijn opgenomen in venster 1.	V 43

Venster 2. Gemeenschappen

Beleidsinhoudelijke afwijkingen

Onderwijshuisvesting

De formulering van de projectopdrachten en vervolgens uitvoeren van de haalbaarheidsonderzoeken voor beide scholen vraagt meer tijd dan vooraf was voorzien. Deze onderzoeken nemen extra tijd in beslag. De onderzoeken lopen op dit moment. Zodra de uitkomsten bekend zijn, wordt uw raad geïnformeerd.

De Wetering

De bouwkosten blijven door stijgen. In het kader van het beheersen van de financiële risico's en de haalbaarheid binnen het taakstellend budget, heeft het college besloten tot een bredere doorlichting van het project en maakt even pas op de plaats. Dit betekent concreet dat de aanbesteding wordt uitgesteld, totdat zekerheid bestaat over: (1) de haalbaarheid van het taakstellend budget ten opzichte van de nieuwbouw en renovatie sporthal, (2) de bestemming van de oudbouw en (3) de toekomstige projectstructuur.

Visie op het sociaal domein

Binnen de visie op het sociaal domein is een aantal ontwikkelopgaven geformuleerd. Vanwege de vele externe (o.a. noodopvang Oekraïne en opvang vluchtelingen, energiecrisis) en interne ontwikkelingen (openstaande vacatures en nieuwe medewerkers), is de afdeling tot op heden niet toegekomen aan deze opgaven.

Grip in het sociaal domein

De uitvoering van verschillende projecten binnen het project grip loopt vertraging op vanwege een aantal personele wisselingen. Vooralsnog verwachten we het beoogd resultaat voor 2022 te behalen.

Financiële afwijkingen

Th.	Omschrijving	V/N	2022	2023	2024	2025	2026
2.1	Onderwijs	N	-70	-144	-160	-160	-161
2.2	Sport, cultuur en welzijn	V	497	-13	-18	-24	-44
2.3	Voorliggende voorzieningen	V	49	12	7	-4	-9
2.4	Maatwerk	V	668	-96	-291	-109	-244
2.5	Participatie	N	-869	89	109	76	87
	Totaal lasten	V	275	-152	-353	-221	-371
2.1	Onderwijs	N	-8	-8	-8	-8	-8
2.5	Participatie	N	-219	-219	-219	-219	-219
2.99	Mutaties reserves venster 2	N	-497	0	0	0	0
	Totaal baten	N	-724	-227	-227	-227	-227
	Saldo venster 2	N	-448	-379	-580	-448	-598

Toelichting op de financiële afwijkingen

Lasten

Omschrijving			Bedrag	
Thema 2.1 Onderwijs				
S	Leerlingenvervoer		N	-137
	Door een verdere toename van de vervoerskosten is op basis van de laatste prognose van het regioburo de raming bijgesteld.			
S	Overige afwijkingen		V	19
I	Verwerking kapitaallasten ()		V	48
	Deze bijstelling komt doordat op basis van begrotingsrichtlijnen op lopende investeringen 50% van de kapitaallasten worden geraamd, terwijl er in de werkelijkheid pas wordt afgeschreven vanaf oplevering/ingebruikname van de investering.			
Thema 2.2 Sport, cultuur en welzijn				
I	De Wetering		V	497
	In de voortgangsrapportage van juni 2022 is gemeld dat de planning uitloopt en dat de start van de bouw van de Nieuwe Wetering is voorzien in januari 2023. Dit betekent dat de afboeking van de boekwaarde van het middendeel en de dekking vanuit de algemene reserve ook doorschuiven naar 2023.			

Thema 2.3 Voorliggende voorzieningen			
S	Raadsmonitor sociaal domein In de raming was een bedrag opgenomen voor de monitor van Jeugd. Het dataplatform wordt momenteel door de regio Hart van Brabant betaald.	V	34
S	Overige afwijkingen.	V	15
Thema 2.4 Maatwerk			
S	Hulp bij het huishouden Door een toename van zowel het aantal voorzieningen als het verzilveringspercentage dient de raming te worden aangepast.	N	-38
I	Materiële woonvoorziening In 2022 hebben we tot dusver twee dure aanpassingen gehad. Omdat deze zich slechts een enkele keer in de paar jaar voordoen wordt hiervoor geen structurele raming opgenomen.	N	-143
I	Jeugdzorg In 2022 hebben we de afrekening 2021 van de GR Regio Hart van Brabant ontvangen. De kosten zijn voor onze gemeente ongeveer € 820.000 lager dan geraamd. In de gemeentelijke jaarrekening 2021 was al een voordeel verwerkt van € 322.000.	V	498
I	Schuldhelpverlening Bij schuldhelpverlening zien we dat er tot op heden weinig gebruik wordt gemaakt van het traject "problematische schulden". Wij verwachten een toename van de vraag in het tweede halfjaar en in 2023. In 2022 zal niet het volledige budget besteed gaan worden.	V	75
S	PGB jeugdzorg en Wmo begeleiding Het deelproject "verscherping van het PGB-beleid" binnen het project <i>Grip op het Sociale Domein</i> zorgt voor een voordeel in 2022 dat zich naar verwachting in mindere mate zal voortzetten in de komende jaren. In de verordening 2020 zijn we zowel bij jeugd als Wmo BG en HH de tarieven PGB verlaagd van 90% naar 80% ZIN tarief.	V	300
I	Overige afwijkingen	N	-24
Thema 2.5 Participatie			
I	Bijzondere bijstand – Extra energietoeslag Het ministerie van VWS besloot de energietoeslag voor mensen met een laag inkomen te verlengen en te verhogen. Baanbrekers zorgt voor de uitbetaling van deze toeslag. Tegenover dit nadeel staat een hogere verwachte algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze wordt toegelicht bij venster 0.	N	-545
S	BUIG-budget Het budget van de BUIG middelen wordt op basis van het nader voorlopig budget 2022 voor zowel de inkomsten als de uitgaven naar beneden bijgesteld.	V	219
S	Participatie – WSW In de meicirculaire 2022 is de integratie uitkering sociaal domein, onderdeel participatie naar boven bijgesteld. De kosten worden rechtstreeks doorbetaald aan Baanbrekers.	N	-185
I	Gemeenschappelijke regeling Baanbrekers Op basis van de eerste Bestuursrapportage 2022 van Baanbrekers wordt de gemeentelijke bijdrage voor onze gemeente verhoogd.	N	-344
I	Overige afwijkingen	N	-14

Baten

Omschrijving		Bedrag	
Thema 2.1 Onderwijs			
S	Overige afwijkingen	V	8
Thema 2.5 Participatie			
S	BUIG budget Het budget van de BUIG middelen wordt op basis van het nader voorlopig budget 2022 voor zowel de inkomsten als de uitgaven naar beneden bijgesteld.	N	-219
Thema 2.99 Reserves venster 2			
I	De Wetering In de voortgangsrapportage van juni 2022 is gemeld dat de planning uitloopt en dat de start van de bouw van de Nieuwe Wetering is voorzien in januari 2023. Dit betekent dat de afboeking van de boekwaarde van het middendeel en de dekking vanuit de algemene reserve ook doorschuiven naar 2023.	N	-497

Venster 3: omgeving en economische ontwikkeling

Beleidsinhoudelijke afwijkingen

Duurzaamheid

We starten een buurtteam op in samenwerking met de partij Buurkracht van waaruit andere inwoners gezamenlijk aan de slag gaan met verduurzamen. We gaan aan de slag om een buurtteam te formeren.

Omgevingswet

Het uitstel van de Omgevingswet van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023 geeft ons de ruimte om langer te kunnen werken aan de implementatie van de Omgevingswet. Het blijkt dat een goede voorbereiding op de komst Omgevingswet meer inzet vraagt van de betrokken medewerkers dan we vooraf hebben begroot in de meerjarenbegroting Omgevingswet 2020-2024. Er is op basis van de laatste inzichten met betrekking tot de implementatie van de Omgevingswet een nieuwe begroting Omgevingswet 2023-2026 opgesteld.

We verwachten dit jaar extra kosten te maken aan interne uren van de medewerkers die werken aan de Omgevingswet dan in de begroting is opgenomen. In verband met de krappe personele bezetting en het ontbreken aan specifieke expertise zijn we genooddaakt enkele trajecten uit te besteden aan externe partijen. Dit brengt extra kosten met zich mee. Daarnaast zorgt het aangesloten zijn op het DSO (digitaal stelsel omgevingswet) ervoor dat we nieuwe softwarepakketten hebben aangeschaft. Opleidingen van de medewerkers hieromtrent, datamigratie vanuit de oude systemen en het maken van koppelingen met onze eigen financiële- en archiefsystemen brengen extra kosten met zich mee die vooraf nog niet inzichtelijk waren.

Financiële afwijkingen

Th.	Omschrijving	V/N	2022	2023	2024	2025	2026
3.1	Omgeving	V	595	-6	-6	-6	-6
3.2	Duurzaamheid	N	-34	0	0	0	0
3.3	Wonen	N	-170	-139	36	-139	-101
	Totaal lasten	V	391	-145	30	-145	-107
3.3	Wonen	V	270	0	0	0	0
	Totaal baten	V	270	0	0	0	0
	Saldo venster 3	V	661	-145	30	-145	-107

Toelichting op de financiële afwijkingen

Lasten

Omschrijving			Bedrag	
Thema 3.1 Omgeving				
I	Verwerking kapitaallasten Deze bijstelling komt doordat op basis van begrotingsrichtlijnen op lopende investeringen 50% van de kapitaallasten worden geraamd, terwijl er in de werkelijkheid pas wordt afgeschreven vanaf oplevering/ingebruikname van de investering.	V	602	
I	Overige afwijkingen	N	-6	
Thema 3.2 Duurzaamheid				
I	Verwerking kapitaallasten Deze bijstelling komt doordat op basis van begrotingsrichtlijnen op lopende investeringen 50% van de kapitaallasten worden geraamd, terwijl er in de werkelijkheid pas wordt afgeschreven vanaf oplevering/ingebruikname van de investering.	V	200	
I	Storting voorziening Storting van het voordeel van de kapitaallasten in de voorziening riolering.	N	-200	
I	Transitievervisie Warmte Om uitvoering geven aan de Transitievervisie Warmte (TVW), zoals vastgesteld in december 2021, is in samenwerking met adviesbureau Antea Group een projectplan opgesteld. Vanuit de integrale analyses in de TVW zijn pilotbuurten Pannenhoeve Oost en West uitgekozen vanwege de grootste meerwaarde. We onderzoeken bijvoorbeeld welke alternatieven er zijn voor aardgas, voeren keukentafelgesprekken met inwoners en stellen menukaarten op om inwoners zo goed als mogelijk te ontzorgen in het verduurzamen en isoleren van de woning. Om alle stappen binnen het projectplan goed te doorlopen is een bedrag van €234.000,- begroot dat zich dus over meerdere jaren verspreidt. Voor 2022 betekent dit dat een bedrag van €34.000,- benodigd is. De kosten voor 2023, 2024 en	N	-34	

	2025 zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2023. Om uitvoering te geven aan het Klimaatakkoord is vanuit het Rijk in de meicirculaire Rijksgelden een bedrag van €197.647,- ontvangen.		
Thema 3.3 Wonen			
I	Verwerking kapitaallasten Deze bijstelling komt doordat op basis van begrotingsrichtlijnen op lopende investeringen 50% van de kapitaallasten worden geraamd, terwijl er in de werkelijkheid pas wordt afgeschreven vanaf oplevering/ingebruikname van de investering.	V	150
S	Omgevingswet Het uitstel van de Omgevingswet van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023 heeft tot gevolg dat er extra kosten gemaakt gaan worden in 2022. Het uitstel geeft ons de ruimte om langer te werken aan de implementatie van de Omgevingswet. Echter blijkt dat een goede voorbereiding op de komst Omgevingswet meer inzet vraagt van de betrokken medewerkers dan we vooraf hebben begroot. Daarnaast zijn we in verband personele bezetting genoodzaakt enkele trajecten uit te besteden aan externe partijen. Dit brengt extra kosten met zich mee. Nieuwe inzichten met betrekking tot de opbouw van het Omgevingsplan zorgen ervoor dat we hier al dit jaar al mee gaan beginnen en hieraan ook meer interne uren besteed moeten worden. Tot slot vraagt het overgaan naar systemen die aangesloten worden op de DSO voor extra kosten zoals, opleidingen, datamigratie en nieuwe koppelingen naar onze financiële- en archiefsystemen.	N	-245
I	Vergunningen Er zijn meer vergunningsaanvragen dan was begroot. Dit resulteert enerzijds in een hogere legesopbrengst (venster 3) en anderzijds in meer benodigde uren voor de afhandeling van de aanvragen.	N	-75

Baten

Omschrijving		Bedrag
Thema 3.3 Wonen		
I	Legesopbrengsten De legesopbrengsten in 2022 zijn naar verwachting €270.000 euro hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het verschuiven van de ingangsdatum van de omgevingswet, waardoor het wegvallen van een deel van de legesopbrengsten in 2022 nog niet aan de orde is en anderzijds door enkele grote bouwprojecten in 2022. De hogere opbrengst gaat deels gepaard met hogere kosten, bijvoorbeeld voor extra inzet voor vergunningverlening en toezicht.	V 270

Investeringskredieten

Omschrijving	Jaar votering	Totaal gevoteerd krediet	Besteed t/m 2022	Verplichting 2022	Restant krediet	Taakveld
19 Zaakgericht werken	2019	20.000	0		20.000	0.4 Overhead
22 Herijking flexibel kantoorconcept	2022	235.000	75.183		159.817	0.4 Overhead
18 Aanschaf I-pads	2018	8.900	10.508		-1.608	0.4 Overhead
18 Automatiseringsapparatuur	2018	10.000	8.759		1.241	0.4 Overhead
22 Vervanging koffieautomaten	2022	35.000	12.605		22.395	0.4 Overhead
22 MAN vrachtwagen	2022	65.000	0		65.000	0.4 Overhead
20 Software voor de website	2020	20.000	3.291		16.709	0.4 Overhead
20 Zoutloods	2020	55.000	77.419		-22.419	0.4 Overhead
20 Software verbeterplan burgerzaken	2020	67.000	50.697		16.303	0.4 Overhead
20 OV Loonsevaart	2017	199.719	31.001		168.718	2.1 Verkeer en vervoer
20 Vossenbergselaan planontwikkeling	2020	120.000	88.898		31.102	2.1 Verkeer en vervoer
20 Levensduurverlengend grootonderhoud	2020	1.465.200	1.442.136		23.064	2.1 Verkeer en vervoer
20 Civieltechnische kunstwerken: Bruggen	2020	13.000	1.365		11.635	2.1 Verkeer en vervoer
19 OV Heiakker	2019	90.000	20.338		69.662	2.1 Verkeer en vervoer
20 Buitengebied de Moer	2020	1.195.000	933.401		261.599	2.1 Verkeer en vervoer
21 Vervangen armaturen/masten openbare verlichting	2021	95.332	92.983	1.971	378	2.1 Verkeer en vervoer
22 Strieckenlaan verharding	2022	213.000	20.000	0	233.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Tijdsmanstraat verharding	2022	200.000	19.000	0	219.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Van Immerseelstraat verharding	2022	200.000	19.000	0	219.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Willibrordusstr-Salmrijck verharding	2022	330.000	46		329.954	2.1 Verkeer en vervoer
22 Roestelbergseweg verharding	2022	1.034.000	131		1.033.869	2.1 Verkeer en vervoer
22 Dreefseweg-Dongenseweg verharding	2022	389.000	28.000	945	416.055	2.1 Verkeer en vervoer
22 Bergstraat fietsvoorz verharding	2022	138.000	0		138.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Strieckenlaan verlichting	2022	25.000	24.800		200	2.1 Verkeer en vervoer
22 Tijdsmanstraat verlichting	2022	25.000	22.000		3.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Van Immerseelstraat verlichting	2022	25.000	20.000		5.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Willibrordusstr-Salmrijck verlichting	2022	38.000	30.000		8.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Buiten-,Smalle-,Ring-,Bredevaert verharding	2022	545.000	49.000	154	593.846	2.1 Verkeer en vervoer
22 Buiten-,Smalle-,Ring-,Bredevaert verlichting	2022	27.000	62		26.938	2.1 Verkeer en vervoer
22 Roestelbergseweg verlichting	2022	25.000	0		25.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Kasteellaan	2022	70.000	15		69.985	2.1 Verkeer en vervoer
22 Levensduurverlengend onderhoud	2022	750.000	41.751	209.988	498.261	2.1 Verkeer en vervoer
22 Parkeren Roestelberg	2022	195.000	0		195.000	2.1 Verkeer en vervoer
20 Fietspad van Haestrechtstraat-Wielstraat	2020	2.696.785	108.836		2.587.949	2.1 Verkeer en vervoer
17 Verkeer Loonsevaart en Leo-XIII-straat	2017	568.793	563.088		5.705	2.1 Verkeer en vervoer
17 Maatregelen schoolomgeving 2015	2017	22.800	21.281		1.519	2.1 Verkeer en vervoer
19 Verkeer Heiakker	2019	644.586	639.897		4.689	2.1 Verkeer en vervoer
21 Reconstructie Lage Zandschel	2022	459.000	26.631	193.378	238.991	2.1 Verkeer en vervoer
21 Reconstructie Moleneind	2022	227.000	17.460	153.895	55.645	2.1 Verkeer en vervoer
22 Theresia parkeerterrein verkeer	2022	235.600	0		235.600	2.1 Verkeer en vervoer
22 Roestelbergseweg verkeer	2022	225.000	184		224.816	2.1 Verkeer en vervoer
22 Dreefseweg-Dongenseweg verkeer	2022	200.000	0		200.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Bergstraat fietsvoorz verkeer	2022	50.000	0		50.000	2.1 Verkeer en vervoer
22 Kloosterstraat snelheidsremmers	2022	38.975	-16.124	30.117	24.982	2.1 Verkeer en vervoer
22 Ecliptica aanleggen 4 plateaus	2022	136.650	-49.463	63.526	122.587	2.1 Verkeer en vervoer
22 Europalaan-Dreefseweg rotonde	2022	480.000	5.055	4.326	470.619	2.1 Verkeer en vervoer
22 Europalaan-Paulus Potterplein rotonde	2022	480.000	6.362	4.326	469.312	2.1 Verkeer en vervoer
22 Europalaan-Marktstraat rotonde	2022	32.025	2.013	4.326	25.686	2.1 Verkeer en vervoer
22 Europalaan-Vlier plateau fietsoversteek	2022	81.750	2.054	4.326	75.370	2.1 Verkeer en vervoer
21 Duikers (civiele kunstwerken)	2021	19.900	608	16.162	3.130	2.1 Verkeer en vervoer
22 Duikers	2022	25.000	0		25.000	2.1 Verkeer en vervoer
21 Frisse scholen Lage Weijens	2021	240.750	167.783		72.967	4.2 Onderwijshuisvesting
21 Frisse scholen Kinderboom	2021	294.250	132.415		161.835	4.2 Onderwijshuisvesting
21 Frisse scholen Blokkendoos	2021	631.300	349.012		282.288	4.2 Onderwijshuisvesting
21 Voorbereidingskrediet Herontwikkeling Westkant	2021	30.000	23.007		6.993	4.2 Onderwijshuisvesting
21 Voorbereidingskrediet herontwikkeling Theresia	2021	25.000	12.117		12.883	4.2 Onderwijshuisvesting
21 Voorbereidingskrediet nieuwbouw De Vaert	2021	50.000	25.132		24.868	4.2 Onderwijshuisvesting
22 De Start "fris" maken	2022	60.000	60.000		0	4.2 Onderwijshuisvesting
18 Tijdelijke huisvesting Westkant	2018	200.000	205.646		-5.646	4.2 Onderwijshuisvesting
22 Voorbereidingskrediet vernieuwde huisvesting VHC	2022	50.000	3.425		46.575	4.2 Onderwijshuisvesting
21 Wetering - Openbare ruimte	2021	508.000	0		508.000	5.2 Sportaccommodaties
21 Wetering - Gebouw - Sporthal	2021	1.334.000	127.736		1.206.264	5.2 Sportaccommodaties
21 Wetering - Gebouw - Middendeel	2021	3.765.000	601.671		3.163.329	5.2 Sportaccommodaties
21 Wetering - Inventaris	2021	1.254.000	120.076		1.133.924	5.2 Sportaccommodaties
21 Wetering - Installaties	2021	2.792.000	278.671		2.513.329	5.2 Sportaccommodaties
16 Voorbereiding snefietspad Waalwijk LoZ Tilburg	2016	2.729.000	1.550.921	27.290	1.150.789	5.7 Openbaar groen en recreatie
19 Groen Loonsevaart Leo XIII-straat	2019	150.000	114.172		35.828	5.7 Openbaar groen en recreatie
19 Vossenbergselaan GROEN	2019	150.000	125.000		25.000	5.7 Openbaar groen en recreatie
19 Groen Heiakker	2019	175.000	87.020		87.980	5.7 Openbaar groen en recreatie
21 Vervanging openbaar groen 2021	2021	273.000	292.259		-19.259	5.7 Openbaar groen en recreatie
21 Vervanging speelvoorzieningen 2021	2021	120.000	125.280		-5.280	5.7 Openbaar groen en recreatie
21 Vervanging straatmeubilair 2021	2021	20.000	132		19.868	5.7 Openbaar groen en recreatie
22 Willibrordusstraat-Salmrijck groen	2022	35.000	0		35.000	5.7 Openbaar groen en recreatie
22 Buiten-,Smalle-,Ring-,Bredevaert groen	2022	100.000	61		99.939	5.7 Openbaar groen en recreatie
22 Vervanging openbaar groen	2022	138.000	258.355		-120.355	5.7 Openbaar groen en recreatie
22 Vervanging speelvoorzieningen	2022	120.000	0	34.757	85.243	5.7 Openbaar groen en recreatie
22 Vervanging straatmeubilair	2022	25.000	0		25.000	5.7 Openbaar groen en recreatie
14 Verv riolering Heiakker 2014	2014	1.875.603	1.212.027		663.576	7.2 Riolering
14 Verv uitbreiding riolering Loonsevaart	2014	647.000	669.801		-22.801	7.2 Riolering
17 Relining WRP 2017-2020	2017	500.000	195.862	11.785	292.353	7.2 Riolering
17 Vossenbergseln.incl.waterberging 2018-2019	2017	2.250.000	2.000.583		249.417	7.2 Riolering
21 Verplaatsen RG Sweenstraat	2021	1.000.000	80.244	126.103	4.293.653	7.2 Riolering
21 Waterberging (EVZ) Wilderste Arm	2021	120.000	0		120.000	7.2 Riolering
22 Buiten-,Smalle-,Ring-,Bredevaert riool	2022	1.070.000	1.000.000	62	2.069.938	7.2 Riolering
22 Theresia parkeerterrein riolering	2022	250.000	0		250.000	7.2 Riolering
22 Relining pwr	2022	300.000	715		299.285	7.2 Riolering
17 Invulling bergingsopgave 2017-2018	2017	300.000	63.109		236.891	7.2 Riolering
20 Ondergrondse papiercontainer	2020	21.000	7.019		13.981	7.3 Afval
20 Ondergrondse containers RA+GFT	2020	47.000	40.861		6.139	7.3 Afval
21 Ondergrondse RA en GFT containers 2021	2021	23.500	0		23.500	7.3 Afval
21 Ondergrondse papiercontainers 2021	2021	18.480	196		18.284	7.3 Afval
22 Ondergrondse RA en GFT containers + 3 paslezers	2022	71.400	0		71.400	7.3 Afval
22 Uitbreiden inzamelvoorzieningen	2022	120.000	6.500		113.500	7.3 Afval
18 Herinrichting Kemwinkelgebied Kaatsheuvel	2018	1.800.000	1.762.971		37.029	8.1 Ruimtelijke ordening
Totaal lopende investeringen		40.230.298	4.635.000	15.016.211	886.276	28.962.811

Bij de jaarrekening wordt beoordeeld welke kredieten er worden afgesloten. In principe mag een krediet maar twee jaar openstaan. Mocht dit langer moeten openstaan dan wordt dit bij de jaarrekening toegelicht.

Overzicht reserves

In onderstaand overzicht zijn de mutaties in de reserves gespecificeerd. Bij de onttrekkingen staan zowel positieve als negatieve bedragen. Een positief bedrag houdt in dat de eerdere raming naar beneden is bijgesteld (er wordt dus minder onttrokken dan eerder was geraamd). Een negatief bedrag betekent dat er meer wordt onttrokken dan eerder was geraamd.

Omschrijving	Mutaties	Stand 1-1-2022	Jaarrekening 2021	Gewijzigde begroting t/m aug	Mutaties 2e berap toevoegingen	Mutaties 2e berap onttrekkingen	Begroting na mutaties 2e berap
Algemene reserve		3.526.659	3.987.962				8.361.089
	Verbeterplan burgerzaken			-57.698		-42.603	
	Incidentele posten Wetering			-497.000		497.000	
	Incidentele posten Wetering			315.000			
	Versterken reservepositie			500.000			
	Overheveling vanuit reserve wegen			467.560			
	Budgetoverhevelingen naar 2022			-392.892			
	Resultaatbestemming 2021 kerkenvisie			-25.000			
	Resultaatbestemming 2021 schuldhelpverlening			-19.000			
	Vrijval reserve flexibel kantoorconcept			101.100			
Geblokkeerde weerstandsreserve		5.266.000					5.266.000
Algemene reserves		8.792.660	3.987.962	392.070	0	454.397	13.627.089
Reserve kapitaallasten		2.907.983					2.930.140
	Venster 2 Gemeenschappen			-17.238			
	Venster 3 omgeving en economische ontwikkelingen			-161.982			
	Overhead en algemene dekkingsmiddelen			-103.623			
	Krediet VHC			50.000			
	Krediet Start			60.000			
	Parkeren Roestelberg (van reserve recreatie)			195.000			
Dekkingsreserves		2.907.983	0	22.157	0	0	2.930.140
Reserve recreatie		432.816					135.000
	Bijdrage RBT			-102.816			
	Parkeren Roestelberg (naar reserve kapitaallasten)			-195.000			
Reserve flexibel kantoorconcept		131.100					0
	Behaviourprogramma			-30.000			
	Vrijval reserve flexibel kantoorconcept			-101.100			
Reserve decentraal arbeidsvoorwaardenbeleid		21.613					21.613
Reserve onderwijs		512.370					327.398
	Asbestsanering Lage Weijken			-34.284			
	Structurele toevoeging			14.312			
	Krediet VHC			-50.000			
	Tijdelijke huisvesting Blokkendoos			-55.000			
	Krediet Start			-60.000			
Reserve bomen		46.050					46.050
Reserve kapitaallasten Klavier		160.000					85.000
	Dekking kapitaallasten Klavier			-75.000			
Reserve sociaal domein		223.864					129.055
	Maatpact fase II			-14.809			
	Trainees sociaal domein			-80.000			
Reserve coronagerelateerde effecten		1.080.000					1.080.000
Bestemmingsreserves		2.607.814	0	-783.697	0	0	1.824.117
Reserve bovenwijkse voorzieningen		717.868					717.868
Reserve planherziening		300.000					160.000
	Actualisatie grondbeleid en kostenverhaal			-30.000			
	Vorbereidingskosten nieuwe ontwikkelingen			-110.000			
Reserves grondbedrijf		1.017.868	0	-140.000	0	0	877.868
Reserve onderhoud gebouwen		785.495					785.495
Reserve automatisering		339.035					339.035
Reserve openbaar groen/plantsoenen		122.376					122.376
Reserve openbare verlichting		180.726					180.726
Reserve wegen		958.693					491.133
	Overheveling naar algemene reserve			-467.560			
Reserve rechtpositionele Verplichting		91.743					52.215
	Kosten bovenformatief			-139.528			
	Structurele toevoeging			100.000			
Reserve onderhoud Het Klavier		232.063					232.063
Reserve bouwleges		200.000					200.000
Egalisatiereserves		2.910.130	0	-507.088	0	0	2.403.042
Totaal reserves		18.236.455	3.987.962	-1.016.558	0	454.397	21.662.256